

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

833. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssud

70. ÅRGANG 22. FEBRUAR 1968

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter

Stammeforsøg med radis højsommer 1966 og 1967

Prøvedyrkningen blev påbegyndt i sommeren 1966 på 4 forsøgssteder og fortsatte i 1967 på 3 forsøgssteder. Der blev afprøvet 32 stammer.

Forsøgsstederne var: gartneriejer Helge Jørgensen, Knardrup, gartneriejer Sv. Seerup, Jebjerg, gartneriejer Per Kæmpe, Tranebjerg, Samsø (1966), gartneriejer Otto Christensen, Gamst (1967), gartneriejer Henning Smed, Ågård (1966).

Forsøgene er sået mellem 4. og 28. juni de forskellige steder og år. Antal dage fra såning til første høst har været fra 21 til 35. Omkring 24 dage er normalt.

Der blev hvert sted anlagt 4 fællesparceller. I 1966 var der 8 rækker pr. parcel med 5,5 cm's afstand og 100-120 cm lange rækker. Denne afstand var for lille til god udvikling og lettrækkelighed. Derfor blev der i 1967 anvendt 11 cm rækkeafstand. 10-11 cm anvendes da også mest i praksis. Der er udtyndet til ensartet bestand.

Forsøgets hovedresultater fremgår af omstående tabeller og er udtrykt ved karakterer, typesorteringer, høststal og værdital.

Karaktererne er gennemsnit af 7 forsøg, 4 i 1966 og 3 i 1967. Karakterer er af stor værdi ved bedømmelse af radisers egnethed til formålet. Der er anvendt karakterskalaen 10-1 med 10 for det største, bedste, mest ensartede, helt fri for m.v. Der kan være grund til at omtale enkelte karakterer lidt nærmere.

Ensartethed i farve. Det drejer sig om den røde farve og dennes fordeling på knolden. Stammer kan godt få en høj karakter, selv om farven er lys, blot den er ensartet. (Farvestyrken omtales senere).

Topkraft. Kraftigst top har fået højest karakter, men er ikke altid den bedste. I dette tilfælde vil en karakter omkr. 7 svare til en passende top.

Knoldafslutning. Knolden skal være but afstumpet, ikke langt nedløbende.

Rodfinhed. Selve rodspidsen under knolden skal være tynd.

Farvestyrke. »Mørkest rød« har fået højest karakter, d.v.s. »skarlagensrød«.

Fri for grove barkflige. De to »barkflige«, der fremkommer, når kimstængelen (knolden) svulmer op, skal være let og tidligt affaldende uden at efterlade misfarvning eller ru overhud.

Udbytte. På hvert forsøgssted er radiserne trukket efter salgstjenlighed og sorteret. Ved hver trækning er antal og sortering noteret. Ved frilandshold trækkes der gerne kun én gang, og resten lader man stå eller kaster bort. I forsøgene er der normalt trukket to gange, og derefter er resten talt op. Tidlighed er ikke af større betydning for højsommerholdene. Der er derfor ikke beregnet et tidlighedstal for disse hold.

Typesortering er gennemsnit af sortering af 50 rødder på 5 forsøgssteder. Formen vil altid være noget afhængig af sådybde og jordtype,

men der er også typer, der er mere konstante end andre. Kun hovedtyperne angives.

Værdital. For at klassificere stammerne er der tillagt de væsentlige egenskaber vægt efter deres betydning i 4 værdital. På grundlag af disse værdital er der anerkendt 16 stammer, som får ret til at vedføje P 67 efter stamme-navnet. Af de 16 stammer er der tre, hvor der er anerkendt to familier, og i disse tilfælde bringes kun den ene i handelen, hvilket altså nedskærer antallet af her beskrevne stammer til 13. Af disse er de 6 også anerkendt til forsommerbrug.

Der er anerkendt i indsendelsesgrupperne: runde røde, runde hvidspidsede og halvlange.

Beskrivelse af stammerne

Lb. nr. 65. Saxa, 455, Ny Munkegård P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en ret ensartet, rund til rundoval radis. Den er skinnende helrød. Toppen er lille. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 67.

Lb. nr. 67. Non plus ultra, 406, Ny Munkegård P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en meget ensartet, nærmest rund, skinnende helrød radis med ret lille top. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 67.

Lb. nr. 68. Non plus ultra, Stensballe P 57, P 67. Ejer: Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens. Er en særdeles ensartet, rundoval, skinnende, helrød radis med ret lille top. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål samt til forsommerbrug som P 57.

Lb. nr. 70. Københavns Torve, 9, Toftø P 57, P 67. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er en særdeles ensartet, kuglerund radis af mørk rosenrød farve og med ca. $\frac{1}{3}$ hvid spids. Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål som P 57. Har tidligere været anerkendt som P 40 og P 48.

Lb. nr. 75. Rovi, 118, Ny Munkegård P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en ensartet rund-rundoval, skinnende, flagrød radis med ca. $\frac{1}{5}$ hvid spids. Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering.

Lb. nr. 77. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, Grejsdal P 67. Ejer: M. Jørgensen, Grejsdalen A/S, Vejle. Er en særdeles ensartet, kort halvlang, skarlagenrød radis med meget lille hvid spids (1,4 tiendedele). Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering.

Lb. nr. 78. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 35, Hunderup P 57, P 67. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en ensartet, halvlang, skarlagenrød radis med meget lille hvid spids (1,6 tiendedele). Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål som P 57 samt til forsommerbrug som P 67.

Lb. nr. 80. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, Stensballe P 57, P 67. Ejer: Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens. Er en ensartet, kort halvlang, skarlagenrød radis med kun ca. én tiendedel hvid spids. Toppen er middelkraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål samt til forsommerbrug som P 57.

Lb. nr. 83. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 20, Tagenshus P 67. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er en ensartet, kort halvlang til halvlang radis med ca. $\frac{1}{5}$ hvid spids. Toppen er ret lille. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering.

Lb. nr. 85. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 206, Tagenshus P 57, P 67. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er en meget ensartet, kort halvlang, skarlagenrød radis med ca. 1,7 tiendedele hvid spids. Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål som P 57.

Lb. nr. 86. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 9, Ny Munkegård P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en meget ensartet, halvlang til

kort halvlang, skarlagenrød radis med ca. $\frac{1}{5}$ hvid spids. Toppen er ret kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 67.

Lb. nr. 89. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, Toftø P 57, P 67. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er en meget ensartet, halvlang til kort halvlang skarlagenrød radis med godt $\frac{1}{5}$ hvid spids. Toppen er kraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 57 og P 67. Har tidligere været anerkendt som P 40 og P 48.

Lb. nr. 92. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 875, Hunderup P 67. Ejer: A/S Dæhnfeldt, Odense. Er en særdeles ensartet, kort halvlang, skarlagenrød radis med ca. 1,7 tiendedele hvid spids. Toppen er middelkraftig. Den har givet en særdeles høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 67.

Det samlede talmateriale samt en fuldstændig beskrivelse af forsøgene vil fremkomme som Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurters 48. beretning. Prøvedyrkning nr. 199. Den kan rekvireres fra udvalgets kontor i Ågård, så længe oplag haves.

*Fællesudvalget for Prøvedyrkning
af Køkkenurter.*

Prøvedyrkning nr. 199. Radis højsommer. Forsøgets hovedresultater for de anerkendte stammer

	Løbe nr.													Gns. af 32 inds. stam- mer
	65.	67.	68.	70.	75.	77.	78.	80.	83.	85.	86.	89.	92.	
<i>Karakterer:</i>														
Ensartethed i type	5,6	6,6	6,9	7,1	6,0	7,1	6,7	6,0	6,1	6,3	6,4	6,9	7,1	6,2
Ensartethed i størrelse	5,8	6,3	6,7	7,0	6,8	6,7	6,8	6,2	6,3	6,2	6,3	6,8	7,2	6,3
Ensartethed i farve	6,1	6,0	7,6	6,1	7,1	6,4	6,6	5,6	7,0	6,4	6,7	5,9	7,0	6,3
Topkraft	5,0	6,1	6,6	7,6	7,1	7,3	7,1	6,9	6,7	7,3	7,3	8,3	6,9	7,3
Knoldafslutning	7,4	8,1	7,4	7,1	6,7	6,9	6,6	7,1	6,6	6,1	6,1	6,0	7,6	6,5
Rodfinhed	6,9	6,3	6,4	5,3	6,1	7,0	7,3	7,6	6,9	6,3	6,6	7,6	7,1	6,4
Farvestyrke	7,3	6,7	7,0	5,7	6,7	7,7	6,7	7,3	7,0	7,0	7,0	6,3	7,0	6,7
Hvid spids i tiendedele	0,0	0,0	0,0	2,9	2,0	1,4	1,6	1,1	1,9	1,7	2,0	2,6	1,7	—
Fri for svampethed	7,7	8,9	8,4	9,3	9,0	9,9	9,4	7,6	9,3	9,7	8,1	8,6	9,6	8,8
Fri for halsethed	9,4	9,6	8,6	9,3	9,0	6,9	6,6	7,9	6,4	7,4	7,3	8,0	8,1	8,0
Fri for grove barkflige	7,0	8,3	8,4	6,0	6,6	6,0	5,9	5,7	5,9	5,4	6,3	5,6	6,9	6,0
Værdi som handelsvare	6,1	6,9	7,0	5,4	6,7	7,3	6,7	7,1	6,7	5,9	6,9	7,0	7,4	6,3
<i>Hovedtyperne ved typesortering, procent</i>														
Fladrunde	3	26	2	14	2	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Kuglerunde	30	45	31	55	44	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Ovale	61	18	55	21	35	6	0	23	1	7	1	3	16	—
Kort halvlange	0	0	0	0	0	67	33	58	52	67	44	38	77	—
Halvlange	0	0	0	0	0	16	57	11	34	15	42	41	3	—
<i>Procent I. sortering beregnet af udviklede . . . . .</i>														
	89	90	94	92	92	95	92	92	93	93	94	93	94	91
<i>Værdital:</i>														
Udbyttetal	172	144	153	149	146	174	162	155	155	187	158	143	183	150
Ensartethedstal	164	153	177	167	161	187	191	170	184	180	184	179	195	168
Dyrkningsværdital	218	221	218	204	208	224	215	222	216	206	214	210	226	208
Kvalitetstal	234	251	244	236	237	228	215	212	215	224	210	229	240	225